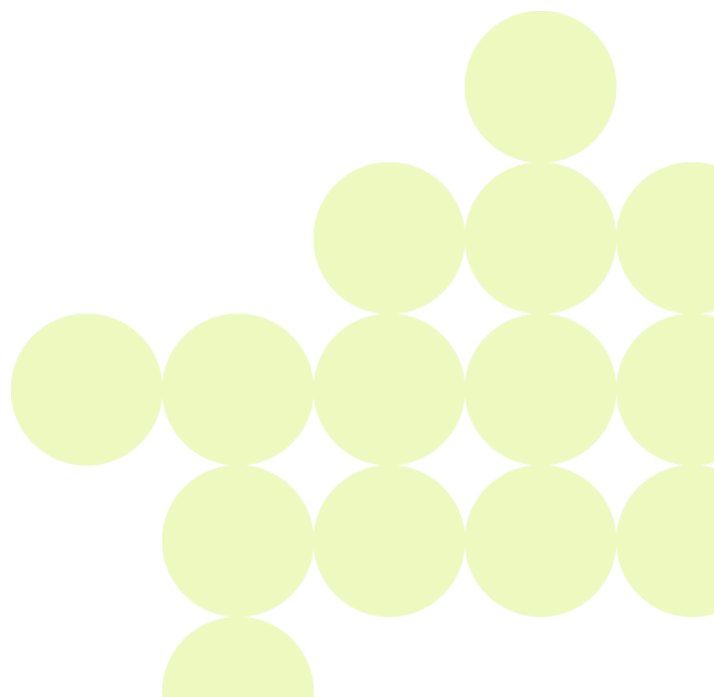

Skaraborgs Kommunalförbund

Årsredovisning 2021

Innehåll

Förvaltningsberättelse 2021	3
Ekonomisk redovisning 2021	10
Rapport från verksamheten 2021	28
Hållbar Samhällsutveckling	36
Kunskapsutveckling	37
Välfärdsutveckling	39
Social hållbarhet/ folkhälsa	44

Skaraborgs Kommunalförbund

Organisationsnummer: 222000–2188

Förvaltningsberättelse 2021

Direktionen för Skaraborgs Kommunalförbund avger årsredovisning för verksamhetsåret 1 januari – 31 december 2021.

Inledning till förvaltningsberättelsen

Förbundets ursprung

De femton kommunerna i Skaraborg beslutade under hösten 2006 att bilda Skaraborgs Kommunalförbund. Tidigare hade kommunerna samverkat i tre olika ideella föreningar; Kommunförbundet Skaraborg, Skaraborgssamverkan samt Tillväxt Skaraborg. Samtliga femton kommuner ställde sig bakom bildandet av en ny gemensam organisation i form av ett kommunalförbund.

Förbundets uppdrag

Förbundet har till ändamål att tillvarata medlemskommunernas intressen och att främja deras samverkan och samarbete över kommungränserna. Verksamheten ska vara till kommunal nytta och skapa mervärden för medlemmarna. Syftet ska vara att stärka Skaraborg som en attraktiv region med goda livsvillkor för alla invånare och samverka för utveckling och effektivt resursutnyttjande.

Förbundet skall särskilt verka inom följande områden;

- Tillväxt- och utvecklingsfrågor
- Verksamhetsstöd och intressebevakning
- Projekt som har till syfte att främja samordning och/eller samverkan inom områdena tillväxt och utveckling samt verksamhetsstöd

Organisation

Skaraborgs Kommunalförbund har en uppdaterad förbundsordning som reglerar styrning av förbundets verksamhet, en arbetsordning för den politiska direktionens arbete samt en instruktion till förbundsdirektören.

Direktion

Förbundets direktion är verkställande politiskt organ och består av 15 ledamöter med 15 ersättare. Varje medlemskommun representeras i styrelsen av en ledamot som är kommunstyrelsens ordförande samt en ersättare som är oppositionsföreträdare. Förteckning över direktionens ledamöter och ersättare redovisas i bilaga

Direktionens presidium

Direktionens presidium utgörs av förbundets ordförande samt 1:e, 2:e och 3:e vice ordförande. Presidiet bereder bland annat ärenden inför direktionen och representerar förbundet i olika samverkansorgan.

Revision och tillsyn

Till direktionen är tre valda revisorer knutna och en yrkesrevisor. Tillsyn över kommunalförbundet utövas av medlemskommunerna, vilka varje år ska ta ställning till och godkänna årsredovisningen för förbundet, samt bevilja ansvarsfrihet för direktionens medlemmar.

Utskott och råd

Inom ramen för överenskommelsen med Västra Götalandsregionen växlar kommunerna i Skaraborg upp de regionala tillväxtmedel som syftar till att bidra till samhällsutveckling inom områdena Regional utveckling, Kultur och Miljö. Direktionen sammanträder två gånger per år som tillväxtutskott för att besluta om delregionala utvecklingsmedel, tillsammans med adjungerade ledamöter som representerar näringsliv, utbildningsanordnare, fackliga företrädare samt social ekonomi.

Ett par gånger per år möter direktionen företrädare för Västra Götalandsregionen, Västtrafik och Trafikverket i ett så kallat Delregionalt kollektivtrafikeråd (DKR). Kommunerna utser själva vilka politiker som ska representera kommunen i DKR, men i förlängningen rekommenderar förbundet att kommunerna utser sina direktionsledamöter till rådet, dvs kommunstyrelsens ordförande och oppositionsråd, så att alla kommuner har samma typ av representation.

Samverkan

Direktionen har valt ledamöter till olika regionala organ där Skaraborg företräds. Samverkan med Västra Götalandsregionen (VGR) sker regelbundet både på den politiska nivån och bland tjänstepersonerna. De fyra västsvenska kommunalförbunden finns representerade med vardera fyra ledamöter i Beredningen för hållbar utveckling (BHU) under Regionstyrelsen, samt i VästKoms styrelse.

Förvaltningsberättelsens syfte

Förvaltningsberättelsen syftar till att ge en tydlig bild av verksamheten i Skaraborgs Kommunalförbund, under verksamhetsåret 1 januari–31 december 2021. Vi har valt att först presentera en övergripande bild av organisationen, därefter den ekonomiska redovisningen, och slutligen en redovisning av vad som har hänt inom våra olika utvecklingsområden under året.

Översikt över verksamhetens utveckling

<i>Flerårsöversikt (Tkr)</i>	2021	2020	2019	2018	2017
Nettoomsättning	57 438	54 641	43 812	39 317	29 800
Verksamhetens kostnader	44 506	43 424	43 134	38 085	29 592
Soliditet (%)	8	7	13	11	11
Årets resultat	178	620	439	1 022	26
Eget kapital	5 911	7 651	7 031	6 591	5 569
Balansomslutning	78 678	109 826	52 082	57 596	49 250

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Kommunalförbundet har gått med överskott under 2021. Det tidigare prognosreade överskottet har minskat beroende av att förbundet tagit upparbetade kostnader. T.ex. för den inställda Skaraborgsdagen 2021 och Västra Stambanegruppens arbete. I övrigt har den pågående pandemin medfört lägre kostnader. Detta beror på att omställningen till ett mer digitalt arbetssätt.

Händelser av väsentlig betydelse

Pandemi

År 2021 har präglats av Corona-pandemin. Under större delen har nationella restriktioner varit gällande att distansarbete ska bedrivas och underlättas. Kommunalförbundet har följde restriktionerna. Endast två av direktionens möten kunde genomföras fysiskt på plats i Skövde stadshus. Övriga möten genomfördes digitalt. I samband med att de större vaccinatinsprogrammen kom igång under början av året minskade förbundets samordnande roll i hantering av skydmaterial, information och vaccinering av de mest sköra invånarna.

Arbetssätt och organisation

Under 2021 har arbetet med att implementera förbundets politiska organisation och nya arbetssätt fortsatt. Särskilt fokus har riktats mot projektorganisationens verksamhet och interna styrprocesser, regler m.m. Fler ärenden lyfts till direktionen för beslut. Utöver detta pågår dessutom ett flertal aktiviteter för att utveckla kansliets arbetsmiljö och verksamhet i samverkan med kansliets medarbetare.

Skaraborgsdagen

Med anledning av pågående pandemi ställdes Skaraborgsdagen in för år 2021 och under hösten startade arbetet för att kunna genomföra Skaraborgsdagen 2022.

Regional utvecklingsstrategi

Under året har Västra Götalandsregionen antagit ny regional utvecklingsstrategi (RUS). Efter sommaren påbörjande arbetet med att ta fram förslag till delregional utvecklingsstrategi för Skaraborg. Arbetet tar sin utgångspunkt ur RUS:en och styr mot måläret 2030.

Rapporter från verksamheten

Detaljer kring förbundets aktiviteter under 2021, inom ramen för respektive uppdrag och verksamhet, presenteras från och med sidan 27.

Styrning och uppföljning av verksamheten

Förbundet styrs av en direktion, vilken utgörs av kommunstyrelsens ordförande och ett oppositionsråd (ersättare) från var och en av medlemskommunerna. Direktionen har ett beredande presidium bestående av fyra ledamöter. Direktionen sammanträder i genomsnitt en gång per månad, med uppehåll för sommaren. Direktionens uppdrag och ansvar regleras i förbundsordningen

Kommunalförbundets verksamhet leds av en förbundsdirektör och bedrivs av ett kansli med tjänstepersoner. Kansliet utgörs av medarbetare med hög kompetens inom de olika strategiska verksamhetsområdena, liksom strateger och administrativ personal. Förbundet är huvudman för Antagningskansliet, vilket administrerar Skaraborgs samverkan kring gymnasieantagningen. Kansliet har två enheter – ett antagningskansli och en projektenhet med varsin enhetschef. Verksamheten består i hög grad av arbetet kring de strategiska inriktningar som ligger i förbundets uppdrag, samt i en samverkan med nätverk från kommunernas ledningsorganisationer, jämte regionala samverkansstrukturer. Under år 2021 anställdes ny förbundsdirektör.

Verksamhetsplan

Fullmäktige har antagit en verksamhetsplan för mandatperioden 2015–2018 med inriktning att möta de utmaningar som Skaraborg står inför. Arbeta pågår med att formulera en ny verksamhetsplan. Den kommer till stora delar att bygga på kommande Utvecklingsstrategi Skaraborg 2030 och andra styrande inriktningsdokument.

Faktorer som påverkar framtiden

Skaraborgs kommuner står inför att hantera flera påtagliga utmaningar i närtid. Förutom de demografiska förändringarna påverkar urbaniseringstrenderna kommunerna och antalet invånare förväntas öka något under den närmaste framtiden. Hur efterverkningarna av pandemin kommer påverka människors flyttbeteenden är fortfarande oklart, men det spekuleras i att vi kan stå inför en situation där det blir mer attraktivt att bo och leva utanför storstadsområdena. En inkluderande ansats inom det gemensamma arbetet kommer vara väsentligt för att ta tillvara våra nya invånares kraft, och är en viktig del i vår kompetensförsörjning. Att arbeta med Skaraborg som varumärke och med de faktorer som lockar unga till platser, blir avgörande för hur Skaraborgs kommuner kan ta tillvara på bland annat de investeringar som görs i infrastruktur m.m. och som ökar uppkopplingen till regioncentra som Göteborg, Jönköping, Örebro och Karlstad.

Utbildningsnivå

Utbildningsnivån i Skaraborg är förhållandevis låg, vilket är en särskild utmaning med tanke på arbetsmarknadens ökande krav på att finna kompetenta medarbetare. Den påverkar också

förutsättningarna för att skapa innovativa miljöer och morgondagens nya arbeten inom kunskapsekonomin. Västra Götalandsregionen gör stora satsningar inom området Fullföljda studier, vilket också är ett styrkeområde för Skaraborg. Att skapa en positiv attityd hos barn och unga till de möjligheter som öppnar sig i livet genom en god utbildning är en av vuxenvärldens viktigaste uppgifter. Samarbeten mellan kommunalförbundet, kommuner och de lärosäten som finns etablerade i Skaraborg (Högskolan i Skövde, Göteborgs universitet, och Statens Lantbruksuniversitet) kan leda till att Skaraborg tar ett ordentligt kliv in i kunskapsamhället, vilket är en önskvärd utveckling.

Arbetsstillfällen

En avgörande förutsättning för att invånarna i Skaraborg ska uppleva "Det goda livet", vilket är Västra Götalandsregionens vision, är att man har möjlighet till egen försörjning. En väl fungerande arbetsmarknad med ett framgångsrikt näringsliv som har framtidstro och satsar på utveckling på hemmamarknaden Skaraborg är en avgörande faktor. Utmaningar finns i vår sociala struktur, där vi särskilt behöver fokusera på ett nära samarbete med andra samhällsaktörer för att möjliggöra att även de mer utsatta och marginaliserade grupperna kommer med i samhällsutvecklingen. De grupper som idag står långt ifrån arbetsmarknadens behov behöver lyftas, så att de blir tillgängliga i arbetslivet. Det är en avgörande för de invånare det handlar om, men också för hela samhällsutvecklingen.

Infrastruktur

I ett allt mer specialiserat och mångfacetterat samhälle måste det finnas möjligheter för invånarna till ökad rörlighet. En väl utbyggd infrastruktur och väl fungerande kommunikationer är en nödvändighet för Skaraborg. Det kan bland annat gälla att öka tillgängligheten till andra arbetsmarknader men likväl att öka åtkomsten och uppkopplingen till Skaraborg. Mycket handlar om att i flera avseenden öka Skaraborgs attraktivitet som leder till ökad tillväxt. Skaraborg har särskilda förutsättningar där den interna tillgängligheten för pendling mellan delregionens huvudorter är en viktig faktor för ekonomins utveckling och företagens tillgång till kompetens. Delregionen behöver emellertid särskilt stärka de stråk som leder till närliggande region- och delregioncentra, med en väl utbyggd kollektivtrafik. Utbyggnaden av E20 genom Skaraborg är nu påbörjad och kommunerna tar en stor och aktiv del i medfinansieringen. Skaraborgs Kommunalförbund är nu även en aktiv part i samordningen av Västra stambanegruppen, vilken arbetar för att få till satsningar som kan leda till avsevärt högre kapacitet för persontrafik och gods på denna för landets viktigaste stambana. Om de arbetet lyckas så bör det påverkansarbetet som pågått så länge få utdelning under 2020-talet – med utbyggd E20 och kanske även en Västra stambana med högre kapacitet. Detta skulle förbättra Skaraborgs läge och förutsättningar väsentligt, och kommunerna i Skaraborg bör genom kommunalförbundet ta sig tid redan nu för att skapa scenarier för att simulera hur förändringar i deras översiktsplaner kan leda till ökad tillväxt i både de enskilda kommunerna, men också för Skaraborg som helhet. Det handlar om att redan nu skapa sig en bild av hur vi ser och använder oss av den fulla potentialen i en förbättrad infrastruktur och bättre uppkoppling mot omvärlden. Under året har verksamhetsledare för Västrastambanegruppen anställts.

God ekonomisk hushållning och ställning

I grunduppdraget för Skaraborgs Kommunalförbund ingår att bidra till att kommunerna samverkar kring frågor som skapar kostnadseffektiva lösningar som skapar mervärden för kommunerna. Detta betyder att förbundet i sig arbetar med god ekonomisk hushållning i sitt uppdrag, men också i sin egen interna verksamhet. Syftet ska vara att stärka Skaraborg som en attraktiv region med goda livsvillkor för alla invånare och samverka för utveckling och effektivt resursutnyttjande. Det gör vi bland annat genom Utbildning Skaraborg, kompetensförsörjning, infrastruktur och andra frågor där kommunen har svårt att agera enskilt, och där resultatet av en god samverkan blir större tillsammans.

Förbundet har ett eget kapital på 5,9 mnkr, minskningen av det egna kapitalet beror på förändringen av redovisningsprincip för pensioner. Där både pensionsstiftelsen och pensionsavsättningen har lyfts ut från balansräkningen. Informationsnot följer under balansräkningen. Soliditeten uppgår till 8 % (7%). Soliditet är således påvekad av förändring av det egna kapitalet men även av att balansomslutningen är högre än normalt. Förklaring till den högre balansomslutningen är härledd till att Kommunalförbundet är samordnare av större riktade medel som fördelas ut i början på 2022 och sitter på kassn per 211231.

Förväntad utveckling

I allt väsentligt bedöms förbundets arbete med god ekonomisk hushållning att fortsätta utvecklas stabilt. Den nyligen bildade projektenheten syftar till att öka insökningen av projektmedel för att finansiera projektenhetens verksamhet, och att kunna leverera mervärden till kommunerna, både i form av projekt, och på sikt även erbjuda kompetenshögjande insatser som bidrar till ökad projektmognad hos kommunerna.

Under 2019/20 inleddes en översyn av lokalsituationen för förbundets medarbetare, eftersom det fanns ett behov av att hitta en mer flexibel kontorslösning för att tillgodose förväntningar på en god arbetsmiljö. Under pandemin lades denna översyn på is, och när pandemin är över är det bättre med att starta om processen med att lägga grunden för ett ställningstagande kring hur framtidens arbetslokaler ska ut.

Väsentliga personalförhållanden

Skaraborgs Kommunalförbund finansieras genom avgifter från medlemskommunerna. Intäkterna finansierar t ex tillsvidareanställd personal vid förbundets kansli. Inom de projekt som förbundet driver anställs personal genom visstidsanställningar. Förbundet har också tjänster som finansieras genom verksamhetsbidrag på avtal med t ex VGR. Vid slutet av året fördelade sig personalen enligt nedanstående tabell, där siffrorna avrundats till heltal.

Personalomsättning	2021	2020
Tillsvidareanställningar	25	22
Tidsbegränsade anställningar	11	14
Totalt	36	36
Totalt - Varav kvinnor	27	27
Totalt - Varav män	9	9

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron för samtliga anställda på förbundet var under pandemiåret 2021 1,03% (att jämföra med 4,45 % 2020). Skillnaden mellan åren kan förklaras av minskad långtidssjukfrånvaro. siffran ingår långtidssjukfrånvaron (mer än 60 dagar). Med den borträknad ligger den generella sjukfrånvaron under 2%.

Förbundskansliet har nogsamt följt de rekommendationer som kommit från Folkhälsomyndigheten och Regeringen, med hög följsamhet från tjänstepersonalen. Såvitt det är känt har ingen medarbetare insjuknat i covid-19 under tjänsteutövning. Av det stora antal egentester som gjorts har inget heller visat positivt för pågående infektion i covid-19.

Medarbetarna på förbundet har möjlighet att ta del av s k friskvårdstimme och kan ansöka om friskvårdsbidrag.

Sjukfrånvaro	2021	2020
Total sjukfrånvaro	1,03%	4,45%
- varav långtidssjukfrånvaro	0%	57,18%
- varav sjukfrånvaro för män	0,33%	0,54%
- varav sjukfrånvaro för kvinnor	1,23%	5,81%

Tjänsteköp

I olika projekt som bedrivs av förbundet ingår personal från medlemskommunerna, genom så kallade *tjänsteköp*. Administrativa tjänster och verksamhetsstöd som ekonomi- och personaladministration, pensions- och försäkringsfrågor, upphandling, IT-stöd och telefoni köper förbundet av Skövde kommun. Kommunalförbundet bidrar även med kompetens till andra organisationer genom s k *tjänsteförsäljning*, t ex till VästKom och Västra Götalandsregionen.

Ekonomisk redovisning 2021

Inför 2021 tog styrelsen beslut om att höja medlemsavgiften till förbundet med 1 kr, vilket innebär att den blev 44,25 kr per kommuninvånare och år.

Förbundets utveckling går mot att utvecklingsprojekten omfattar en allt större del av förbundets verksamhet och ekonomi. Projektens omfattning varierar över tid och innebär att ekonomiska jämförelser över tid också varierar kraftigt. Projekten har som regel ingen påverkan på förbundets ekonomiska resultat.

Balanskravsresultatet

Kommunallagen anger att kommuners resultat ska vara positivt. Vid en beräkning av årsresultatet med beaktande av balanskravsreglerna uppgår årets resultat till 178 tkr (620tkr) och budget 2021 på 7 tkr.

	2021	2020	2019	2018
Årets resultat enligt resultaträkningen	177 643	619 417	439 739	1 021 676
- Samtliga realisationsvinster				
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet				
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet				
-/+ Realiserade vinster och förluster i värdepapper				
+/- Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper				
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	177 643	619 417	439 739	1 021 676
- Reservering av medel till resultatutjämningsreserv				
+ Användning av medel från resultatutjämningsreserv				
Synnerliga skäl				
Årets balanskravsresultat	177 643	619 417	439 739	1 021 676
Balanskravsunderskott från tidigare år				
Summa	177 643	619 417	439 739	1 021 676

Inga underskott från tidigare år finns att återställa.

Utvärdering av ekonomisk ställning

Genom en nivåhöjning av medlemsavgiften 2015 och en årlig dialog gällande förbundets

kostnadsutveckling har finansieringen av den löpande verksamheten säkerställt. Förbundet har ett eget kapital på 5,9 mnkr och finansiella placeringar finns som täcker förbundets pensionsåtaganden. Soliditeten uppgår till 8% (7%). Inga ekonomiska risker bedöms finnas i de intressebolag som förbundet äger andelar i.

Intressebolag

Förbundet är delägare i Gryning Vård AB (17%) samt Mediapoolen AB (33%) Förbundet har hållit sig informerad om verksamheten i de båda bolagen genom löpande skriftlig och muntlig information samt ägarsamråd. I båda bolagen pågår arbete med att öka förståelsen hos de ägande kommunerna kring bolagens uppdrag och tjänsteportföljer, samt säkerställa deras ekonomiska utveckling.

Pensionsspecifikation

Skaraborgs Kommunalförbund har per 2021-12-31 en pensionsskuld på 23 337 000 kronor, inklusive löneskatt.

För tryggheten av pensionsskulden är förbundet anslutet till SKR:s Pensionsstiftelse. Per 2021-12-31 är marknadsvärdet av det avsatta kapitalet 26 248 634 kronor. Därmed har förbundet en konsolideringsgrad för sina pensionsåtaganden på 113%, vilket innebär att det finns 113 kronor i kapital för varje 100 kronor i framtida pensionsförpliktelser.

Förändringen av redovisningsprincip och pensionshantering har gett en större ökning av pensionsskuld, utifrån att den nu baseras utifrån Tryggandelagens beräkning och blir då en avsevärd effekt för 2021 på konsolideringsgraden jämfört med 2020-12-31 då den var 123%.

Både pensionsstiftelsen och pensionsavsättningen värden är inte längre med i balansräkningen och utifrån det ska total pensionsskuld mätas utifrån Tryggandelagen för att säkerställa kapital.

Kapitalet i SKR:s pensionsstiftelse placeras i aktie- och räntefonder i enlighet med stiftelsens placeringspolicy. Stiftelsens placeringsverksamhet har under 2021 skapat en avkastning på 13,3% under 2021, vilket för Skaraborgs Kommunalförbund motsvarar en avkastning på 3,1 miljoner kronor.

Konsolideringsgraden mot pensionsskulden och det större övervärde som finns i placeringarna skapar en trygg och stabil ekonomisk bas för förbundet.

Driftsredovisning

Verksamheter	Budget	Utfall	Utfall	Avvikelse
	2021	2021	2020	budget
				2021
Förbundet totalt				
Verksamhetens intäkter	-550	-703	-949	-153
Kostnader arbetskraft	9 014	8 100	8 933	-850
Medlemsbidrag	-11 873	-11 905	-11 605	-32
Övriga verksamhetskostnader	3 402	4 331	3 001	865
Summa	-7	-177	-620	-170
Hållbar samhällsutveckling				
Kostnader arbetskraft	865	775	557	-90
Övriga verksamhetskostnader	193	94	54	-99
Summa	1 058	869	611	-189
Välfärd				
Kostnader arbetskraft	2 462	2 141	2 179	-321
Övriga verksamhetskostnader	515	414	435	-101
Summa	2 977	2 555	2 614	-422
Näringsliv				
Kostnader arbetskraft	862	821	835	-41
Övriga verksamhetskostnader	140	145	180	5
Summa	1 002	966	1 015	-36
Kultur				
Verksamhetens intäkter	-550	-550	-575	
Kostnader arbetskraft	697	706	708	9
Övriga verksamhetskostnader	105	107	144	2
Summa	252	263	277	11
Kunskapsutveckling				
Verksamhetens intäkter		-153	-213	-153
Kostnader arbetskraft	870	886	1 074	16
Övriga verksamhetskostnader	250	358	407	108
Summa	1 120	1 091	1 268	-29

Gemensam administration

Verksamhetens intäkter			-161	
Kostnader arbetskraft	3 258	2 771	3 580	-487
Övriga verksamhetskostnader	508	370	1 671	-138
Summa	3 766	3 141	5 090	-625

Övrigt

Medlemsbidrag	-11 873	-11 905	-11 605	-32
Övriga verksamhetskostnader	1 670	2 843	110	1 173
Summa	-10 203	-9 062	-11 495	1 141

Resultaträkning	Not	2021-01-01 -2021-12-31	2020-01-01 -2020-12-31
Verksamhetens intäkter			
Medlemsavgifter		11 905 915	11 605 144
Övriga intäkter	2	45 541 290	43 782 626
Verksamhetens kostnader			
Personalkostnader	3	-27 343 909	-24 966 363
Övriga externa kostnader		-29 868 674	-29 553 762
Avskrivningar	4	-49 095	-49 095
Verksamhetens nettokostnader		182 526	818 550
Verksamhetens resultat		182 526	818 550
Finansiella intäkter		1 175	2 301
Finansiella kostnader	5	-9 058	-201 433
Resultat efter finansiella poster		177 643	619 418
Årets resultat		177 643	619 417

Balansräkning

	Not	2021-12-31	2020-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Maskiner och inventarier	6	123 145	172 240
Finansiella anläggningstillgångar			
Aktier	7	2 200 000	2 200 000
Andelar i pensionsstiftelsen	8	0	9 346 000
Summa anläggningstillgångar		2 323 145	11 718 240
Omsättningstillgångar			
Kundfordringar		1 180 883	1 982 931
Övriga fordringar		2 672 984	2 660 095
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	9	3 840 250	7 810 305
Kassa och Bank	10	68 660 724	86 130 570
Summa omsättningstillgångar		76 354 841	98 583 901
SUMMA TILLGÅNGAR		78 677 986	110 302 141

Balansräkning

Not

2021-12-31

2020-12-31

EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER**Eget kapital**

Eget kapital	11	5 797 353	7 030 724
Årets resultat		177 643	619 417
Summa eget kapital		5 974 996	7 650 141

Avsättningar

Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	12	0	7 494 000

Skulder**Kortfristiga skulder**

Leverantörsskulder		-3 831 049	-51 922 634
Övriga kortfristiga skulder		-1 216 555	-1 505 364
Skulder till olika projekt	13	-24 893 651	-24 769 775
Förutbetalda intäkter och upplupna kostnader	14	-42 761 734	-16 960 226

Summa kortfristiga skulder**-72 702 989****-95 157 999****SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER****78 677 986****110 302 140****Ställda säkerheter**

Inga

Inga

	2021-12-31
Pensionsskuld inklusive löneskatt	
Avsättning och ansvarsförbindelse	18 997 000
Ränteuppräknig	206 000
Basbeloppsuppräknig	120 000
Nya utbetalningar	-861 000
Intjänad förmånsbestämd ålderspension	
Ändring av diskonteringsräntan	1 093 000
Övrigt	3 782 000
Summa pensioner	23 337 000

*Upplysningen om löneskattens förändring från föregående period kommer anges from 2022-12-31 då det är en ny beräkning enligt Tryggandelagen från KPA per 2021-12-31 och siffror sen tidigare år inte är jämförbara.

	2021-12-31
Total pensionsskuld	23 337 000
Marknadsvärde pensionsstiftelsen 2021-12-31	26 248 634
Konsolideringsgrad	113%

Vår bedömning är att förväntad framtida avkastning på pensionsstiftelsen kommer lösa fastställt mål för konsolideringsgrad på 120% som Skaraborgs Kommunalförbund anser rimlig därav ingen extra avsättning till stiftelsen per 2021-12-31.

Kassaflödesanalys	Not	2021-01-01 -2021-12-31	2020-01-01 -2020-12-31
Den löpande verksamheten			
Årets resultat		113 432	619 417
<i>Justering för poster som inte ingår i kassaflödet</i>			
Av- och nedskrivningar		49 095	49 095
Gjorda avsättningar		0	556 000
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		49 095	605 095
Ökning/minskning kortfristiga fordringar		4 823 425	2 960 250
Ökning/minskning kortfristiga skulder		-22 455 798	53 429 220
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-17 469 846	57 613 982
Årets kassaflöde		-17 469 846	57 613 982
Likvida medel vid årets början			
Likvida medel vid årets början		86 130 570	28 516 588
Likvida medel vid årets slut		68 660 724	86 130 570

Tilläggsupplysningar

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR).

Intäkterna redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna kommer att tillgodogöras förbundet och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta. Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges. Periodiseringar av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.

Redovisningen av projekten görs på två olika sätt. Projektmedel som avser tillväxtprogrammet bokas först mot ett skuldkonto för att sedan betalas ut/rekvireras till olika projekt, antingen som förbundet driver själva (intäktsförs) eller också till andra aktörer (skuldminskning). För de projekt som inte går via tillväxtprogrammet bokas intäkten direkt mot olika verksamheter i förbundet. För projekten som förbundet driver själva så bokförs kostnaderna direkt på respektive verksamhet/projekt. Pågående projekt "nollas ut" vid bokslut så de inte ger förbundet någon resultat effekt.

Redovisningsprincipen för pensioner innebär att redovisning sker till det lägsta värdet av anskaffningsvärdet och marknadsvärdet för stiftelsen som tillgång och som avsättning i balansräkningen finns pensioner intjänade från 1998-01-01 exkl. löneskatt. Anledningen till att inte någon löneskatteskuld redovisas i balansräkningen beror på att förbundet redan har betalt in löneskatt via pensionsstiftelsen som täcker den löneskatt som hänför sig till den pension som ligger i balansräkningen. Resterande löneskatteskuld ligger i ansvarsförbindelsen. Den pension som är intjänad fram till 1997-12-31 ligger som ansvarsförbindelse. Pensionerna är beräknade enligt RIPS17 och senaste avlästa aktualiseringsgrad är 100%. Förbundet har inga avtal om visstidspensioner eller särskild avtalspension.

Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar görs för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning, baserat på anskaffningsvärdet exklusive eventuellt restvärde. På tillgångar i form av konst görs inga avskrivningar. Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst tre år klassificeras som anläggningstillgång. När det gäller materiella anläggningstillgångar ska beloppet också överstiga gränsen för mindre värde, som är ett halvt prisbasbelopp.

Ändring av redovisningsprinciper; SKF har valt att lyfta ut från balansräkningen slag 13220 som är "andelar i pensionsstiftelse" samt slag 22200 som är "pensionsavsättningen". Detta ger en engångspåverkan på Eget Kapital per 2021-12-31 med 1 852 tkr. Pensionsstiftelsens anskaffningsvärde och marknadsvärde kommer from 2021 redovisas separat och inte tillhöra balansräkningen. Pensionsstiftelsens värde bör enligt gällande redovisningslagstiftning inte utgöra en tillgång i förbundet. På samma sätt kommer avsättningen och ansvarsförbindelsen redovisas som total pensionskuld utifrån beräkning av Tryggandelagen hämtat från KPA. Dessa poster utgör ingen skuld i förbundet då dessa poster är tryggade via pensionsstiftelsen.

Not 2 Verksamhetens intäkter

	2021	2020
Driftbidrag från staten	2 573 599	-811 552
Driftbidrag från kommuner och landsting	39 073 189	27 958 818
EU-bidrag	432 871	13 586 753
Kurser och konferenser	345 320	291 873
Försäljning av verksamhet till kommuner och landsting	3 092 482	2 697 094
Övriga intäkter	23 829	59 640
Summa verksamhetens intäkter	45 541 290	43 782 626

Not 3 Personalkostnader

	2021	2020
Styrelse och övrigt förtroendevalda	-62 367	-61 736
Anställda	-18 995 905	-17 710 968
Sociala avgifter	-5 927 401	-4 854 345
Pensionskostnader	-2 358 236	-2 339 315
Summa verksamhetens kostnader	-27 343 909	-24 966 364

Not 4 Avskrivningar

Avskrivningar har gjorts enligt plan på inventarier med 10%, 20% och 33% samt datorer med 33% av anskaffningsvärdet.

	2021	2020
Avskrivning maskiner och inventarier	-49 095	-49 095
Summa avskrivningar	-49 095	-49 095

Not 5 Finansiella kostnader

	2021	2020
Räntekostnader	9 058	10 433
Ränta på pensionskostnader	0	191 000
Summa finansiella kostnader	9 058	201 433

Not 6 Maskiner och inventarier

	2021-12-31	2020-12-31
Ingående anskaffningsvärden	756 639	756 639
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	756 639	756 639
Ingående avskrivningar	-584 399	-535 304
Årets avskrivningar	-49 095	-49 095
Utgående ackumulerade avskrivningar	-633 494	-584 399
Utgående redovisat värde	123 145	172 240

Not 7 Finansiella anläggningstillgångar /aktier

	2021-12-31	2020-12-31
Gryning Vård AB 556605-8201, säte Göteborg, 17%	1 700 000	1 700 000
Mediapoolen Västra Götaland AB, 556601-4741 säte Skövde, 33%	500 000	500 000
Redovisat värde vid årets slut	2 200 000	2 200 000

Andelsvärde Gryning Vård AB 12 439 844 (12 027 061)

Andelsvärde Mediapoolen Västra Götaland AB 2 279 758 (1 968 116)

Not 8 Finansiella anläggningstillgångar/andelar

	2021-12-31	2020-12-31
Andelar i pensionsstiftelsen		
IB Anskaffningsvärde pensionsstiftelsen		9 346 000
		9 346 000
Marknadsvärde 26 248 634 (23 164 639)		

Not 9 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2021-12-31	2020-12-31
Periodiserade leverantörsfakturer enligt underlag	294 007	360 965
Övriga projekt med upplupen intäkt enligt underlag	3 506 727	7 449 340
Nettolöner	39 516	0
Redovisat värde vid årets slut	3 840 250	7 810 305

Not 10 Kassa och bank

	2021-12-31	2020-12-31
Förbundets likvida medel	43 767 073	61 360 795
Tillväxtprogrammets likvida medel	24 893 651	24 769 775
	68 660 724	86 130 570

Not 11 Eget kapital

	2021-12-31	2020-12-31
Eget kapital		
Ingående eget kapital	7 650 141	7 030 724
Årets resultat	177 643	619 417
Förändring EK	-1 852 788	
Utgående eget kapital	5 974 996	7 650 141

Not 12 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

	2021-12-31	2020-12-31
Avsatt till pensioner		
Ingående avsättning		6 938 000
Ränteuppräknings		72 000
Basbeloppsuppräknings		119 000
Nya utbetalningar		-238 000
Intjänad förmånsbestämd ålderspension		603 000
Summa pensioner		7 494 000

Uppllysning om löneskatt

Löneskatt för pensionsåtaganden har redovisats till Skatteverket med	2 267 340
Denna löneskatt hänförts till avsättning för pensioner	1 818 044
Resterande har reducerat ansvarsförbindelse för löneskatt	449 296
Löneskatt	4 534 680

* Not 12 sätts från och med 2021-12-31 som uppllysning under balansräkningen.

Not 13 Skulder till olika projekt

	2021-12-31	2020-12-31
Tillväxtmedels olika projekt (DRUM)	21 376 735	15 790 823
Varav ej nyttjade projektmedel kommunal finansiering	1 845 520	3 763 582
Varav ej nyttjade projektmedel VGR finansiering	1 671 396	5 215 369
	24 893 651	24 769 774

Ansökta projekt är återredovisade till VGR för 2021 till ett totalvärde av 49 400tkr. Delregionala utvecklingsmedel från VGR utgör 12 500tkr fördelat enligt nedan:

RUN= Regionutvecklingsnämnden har tilldelats med 8 600tkr

KN = Kulturnämnden har tilldelats med 2 100tkr

MN = Miljönämnden har tilldelats med 1 800tkr

Övrig finansiering utöver DRUM har skett med 36 900tkr, varav 14 300tkr från kommuner/kommunalförbund.

Not 14 Förutbetalda intäkter och upplupna kostnader

	2021-12-31	2020-12-31
Upplupna löner	66 889	0
Upplupna semesterlöner	1 608 556	1 458 184
Upplupen avgiftsbestämd ålderspension	834 566	754 251
Övriga projekt med resultat upplupen kostnad	39 534 303	14 271 654
Övriga interimsskulder	717 420	476 137
	42 761 734	16 960 226

Bilaga: Förteckning över ledamöter och ersättare i olika samverkansorgan 2021

Valberedning:

Ordinarie

Marie Ekman, Skövde ordf.
 Per Gunnarsson, Vara vice ordf
 Marita Bengtsson, Lidköping
 Linn Brandström, Töreboda
 Britt-Marie Sjöberg, Hjo

Ersättare

Lena Sjödahl, Falköping
 Maria Radivoj, Essunga
 Jan-Olof Bohlin, Skara
 Per-Arne Brandberg, Gullspång
 Anne-Marie Wahlström, Tibro

Revisorer:

Elof Jonsson, Vara, ordförande
 Per-Olof Ekholm, Hjo
 Eva Reinhold, Lidköping

Direktion:

Ledamot

Katarina Jonsson, Skövde, ordf
 Jonas Sundström, Lidköping 1:e vice ordf.
 Anna-Karin Skatt, Tidaholm 2:e vice ordf.
 Johan Abrahamsson, Mariestad 3:e vice ordf.

Ersättare

Johan Ask, Skövde
 Rasmus Möller, Lidköping
 Runo Johansson Tidaholm (jan-sept, nov-dec)
 Ingemar Johansson, Tidaholm (sept-nov)
 Ida Ekeroth Clauson, Mariestad (jan-maj)
 Janne Jansson, Mariestad (juni-dec)
 Niclas Eringsfors, Essunga
 Ingvor Bergman, Falköping
 Petter Johansson, Grästorp
 Björn Thodenius, Gullspång
 Åsa Karlsson, Götene
 Pierre Rydén, Hjo
 Jonas Davidsson, Karlsborg
 Fredrik Nordström, Skara
 Per-Olof Andersson, Tibro
 Karin Arvidsson, Töreboda
 Fredrik Nelander, Vara

Daniel Andersson, Essunga
 Adam Johansson, Falköping
 Kent Larsson, Grästorp
 Carina Gullberg, Gullspång
 Susanne Andersson, Götene
 Catrin Hulmarker, Hjo
 Catarina Davidsson, Karlsborg
 Ylva Pettersson, Skara
 Rolf Eriksson, Tibro
 Bengt Sjöberg, Töreboda
 Gabriela Bosnjakovic, Vara (fr om dec.)
 Lars Gezelius, Vara (jan- nov)

Adjungerade Direktionen för Tillväxtmedel

Robert Bengtsson, LO-distriktet Västra Sverige

Mats Jägstam, Högskolan i Skövde (t o m oktober 2021)

Thseen Aslam, Högskolan i Skövde (fr. o m november 2021)

Maria Henriksson, Sociala ekonomins nätverk i Skaraborg

Bjarne Pettersson, Västsvenska Handelskammaren

Petra Wirtberg, LRF

Beredningsgrupp för hållbar utveckling (BHU) samt VästKom styrelse:

Katarina Jonsson, Skövde

Jonas Sundström, Lidköping

Anna-Karin Skatt, Tidaholm

Johan Abrahamsson, Mariestad

VästKom, ombud till stämman

Gabriella Bosnjakovic, Vara, ordinarie

Fredrik Nordström, Skara, ersättare

Gryning Vård AB, ombud till bolagsstämma:

Björn Thodenius, Gullspång, ordinarie

Fredrik Nelander, Vara, ersättare

Gryning Vård AB, Revisor

Elof Jonsson, Vara

Gryning Vård AB, Styrelse

Ylva Morén, Vara

Mediapoolen Västra Götaland AB, ombud till bolagsstämma:

Bengt Sjöberg, Töreboda ordinarie

Rolf Eriksson, Tibro ersättare

Mediapoolen Västra Götaland AB, Revisor

Elof Jonsson, Vara

Mediapoolen Västra Götaland AB, styrelseledamöter

Åsa Karlsson Götene, ordinarie

Anna-Karin Skatt, Tidaholm, ersättare

Per-Olof Andersson, Tibro, ordinarie

Adam Johansson, Falköping, ersättare

Brottsförebyggande rådet

Catrin Hulmarker, Hjo

Johan Ask, Skövde

Daniel Andersson, Essunga

Karin Arvidsson, Töreboda

Gothia Intresseförening

Fredrik Nordström, Skara

Länsstyrelsens styrgrupp för våld i nära relationer

Fredrik Nelander, Vara

Laxfond Vänern

Carina Gullberg, Gullspång, ordinarie

Björn Thodenius, Gullspång, ersättare

Politisk Samverkan Skaraborg (PSS)

Anna-Karin Skatt, Tidaholm

Skaraborgs Föreningsarkiv

Susanne Andersson, Götene

Runo Johansson, Tidaholm, ersätter

Delregionala Kollektivtrafikerådet (DKR)

Skaraborgs Kommunalförbund har utsett:

Katarina Jonsson, Ordförande

Jonas Sundström, vice Ordf.

Kommunfullmäktige i respektive kommun utser en ordinarie ledamot och en ersättare att företräda kommunen i DKR.

Därtill utser Västra Götalands kollektivtrafiknämnd två ledamöter att medverka i DKR

Beredningsgrupp för hållbar utveckling (BHU) samt VästKom styrelse:

Katarina Jonsson, Skövde

Jonas Sundström, Lidköping

Anna-Karin Skatt, Tidaholm

Johan Abrahamsson, Mariestad

Rapport från verksamheten 2021

Verksamheten under 2021

Direktionen har under året haft åtta sammanträden och bland annat behandlat följande frågor:

- Nationell och regional plan för transportinfrastruktur
- Beslut om långsiktigt uppdrag till Destinationsbolaget Läckö Kinnekulle och Next Skövde om Visit Skaraborg
- Ny förbundsdirektör
- Samordning av arbetet med Färdplan till en God och Nära vård. Revidering av Hälso- och sjukvårdsavtal
- Remiss Regional fysisk planering
- Kompetensomställning

Organisationen

På tjänstemannasidan medverkar förbundets medarbetare regelbundet i samverkans- och utvecklingsaktiviteter tillsammans med kollegor i medlemskommunerna, övriga kommunalförbund i Västsverige, Västra Götalandsregionen, Länsstyrelsen samt övriga myndigheter och samverkansorgan såväl regionalt som nationellt.

Förbundets löpande arbete grundar sig på medverkan och engagemang från anställda och förtroendevalda i medlemskommunerna. Det är genom ett utvecklat och regelbundet samarbete i olika nätverk och arbetsgrupper som resultat uppnås och förbundets uppdrag och legitimitet formas.

Under 2021 har förbundet ägt en rad olika projekt som har täckt in samtliga våra

fokusområden (välfärdsutveckling, kunskapsutveckling samt regional utveckling). Projekten redovisas löpande i denna verksamhetsberättelse under respektive fokusområde. På så vis sätts de i ett sammanhang och visar på hur vi via projekt som arbetsform, har bidragit till utveckling för våra medlemmar.

Hösten 2020 påbörjades ett utvecklingsarbete av förbundets projektverksamhet.

Utvecklingsarbetet omfattar arbetsprocesser kring de projekt där förbundet är huvudman (sökande part av externa medel och/eller delregionala utvecklingsmedel) alternativt är samverkanspart. Utvecklingsarbetet omfattar inte förbundets roll och process kring beviljande av delregionala utvecklingsmedel.

Under 2021 har detta utvecklingsarbete fortlöpt. Fokus har varit på att arbeta fram verktyg och metoder för stöd och styrning, mer specifikt har en projektstyrningsmodell tagits fram. I framtagandet av modellen har förankringsarbete skett internt samt hos Förbundsdirektion och dess presidium. Från 2022 kommer förbundet allt mer att jobba utifrån modellen. Uppföljning kommer göras och revidering sker vid behov.

Under 2021 har 16 medarbetare varit knutna till enheten. Majoriteten har varit visstidsanställd personal, men här återfinns även tjänsteköpt personal samt tillsvidareanställda. Vissa av dessa medarbetare har avslutat anställning på förbundet under året i samband med att projekt löpt ut.

Regional utveckling

Näringsliv inklusive DRUM

Viktiga händelser under året

Pandemin har fortsatt präglat näringslivsarbetet. I takt med att vaccineringen har ökat, har det lett till en ökad optimism bland företagen. Näringslivet har överlag klarat sig bättre än förväntat från pandemin i Skaraborg, förutom några branscher som har drabbats extra kraftigt. Dock har omikron varianten påverkat oss under slutet av året.

Direktionen har tagit beslut om långsiktiga uppdrag till Visit Skaraborg och Business Region Skaraborg för att stärka attraktionskraften och utveckla det långsiktiga näringslivsarbetet i Skaraborg.

Under februari månad blev det klart med en ny etablering i Götene, Sempers logistikcentrum.

Under våren beslutades den nya regionala utvecklingsstrategin VG2030. Strategin pekar ut riktningen för hur Västra Götaland ska utvecklas till 2030. Under hösten påbörjades arbetet med

att ta fram en delregional utvecklingsstrategi för att realisera Skaraborgs mål för 2030.

Under 2021 antogs Överenskommelse om delregionala utvecklingsmedel och samverkan mellan Västra Götalandsregionen och Skaraborgs Kommunalförbund 2021–2024.

Nyföretagandet i Skaraborg har haft en positiv utveckling med en ökning på 12 % mot föregående år.

Business Region Skaraborg

Business Region Skaraborg (BRS) är en gemensam tillväxtorganisation vars uppdrag är samordna och utveckla Skaraborgs investeringsfrämjande arbete, med målsättningen att öka antalet etableringar, investeringar och arbetstillfällen i Skaraborg. BRS arbetar proaktivt med att erbjuda service till primärt utlandsägda företag som vill expandera befintlig eller nyetablera sig i Skaraborg.

Under året har BRS varit aktuell för ett flertal förfrågningar av större dignitet med betydande antal anställda (från ca 1500 upp till 5000 anställda per förfrågan), kopplat till industrin och den gröna omställning som nu sker globalt.

Företagen ser Skaraborg och Västsverige som en gynnsam plats att etablera sin verksamhet på utifrån våra möjligheter med att kunna möta upp deras behov i form av större markytor, kraft, vatten och infrastruktur. Vidare är Skaraborgs geografiska läge och befintliga företag inom fordonsindustrin med dess historiska arv, innovation, utveckling och kompetens som finns i regionen en ytterst viktig faktor. Genom arbetet med dessa förfrågningar har BRS utvecklat en än närmre samverkan med berörda parter, inte minst med Västra

Götalandsregionen och Business Sweden för att på bästa sätt kunna samla den kraft och resurser som krävs för att kunna möta behov och efterfrågan. Gemensamt för dessa förfrågningar är de "tigha" tidplaner som kräver ett samlat fokus för att kunna möta de utmaningar och möjligheter det innebär med att hitta lösningar på frågor som rör allt från infrastruktur, kraft, vatten, bostäder, talangattraktion, kommunernas mottagarkapacitet kring inflyttning (softlanding) till de insatser som behöver komma till stånd för att lyckas med den omställning av kompetens som företagen är i behov av.

Ett av årets resultat är Semper, som ägs av internationella bolaget Hero Group, etablering av sitt nya logistikcenter och centrallager för den nordiska marknaden i Götene. En etablering som genererar ca 50 arbetstillfällen. En etablering som gynnar hela regionen och som gett lyskraft till både det befintliga näringslivets fortsatta utveckling och nya aktörers syn på Skaraborg där man genom dryporten vid Skaraborg logistic center i Falköping kan erbjuda hållbara transporter på järnväg till Göteborgs hamn vidare ut i världen, som en gynnsam plats att etablera sin verksamhet på. Beslut har tagits av Direktionen, om att Business Region Skaraborg övergår till permanent verksamhet med ny förvaltningsform, i form av ett långsiktigt uppdrag i fyra år med finansiering av delregiona utvecklingsmedel.

BRS har under året fortsatt fördjupa sitt samarbete med Business Sweden kring befintliga utlandsägda företag i Skaraborg för att kunna agera och stötta företagen kring expansion av verksamhet och minimera risker för omlokalisering av verksamhet. Denna prioritering visade sig vara lyckosam och har lett

fram till att flera viktiga samarbeten utvecklats och gynnsamma investeringsbeslut har även fattats, vilket stärker Skaraborg som delregion. En av flera viktiga aktörer är IDC för att möjliggöra och stärka utvecklingen av den tillverkande industrin i Skaraborg.

Under hösten har Projekt Inflyttarservice startat upp, projektledare har rekryterats och arbetet är igång. Bl a arbetas med förberedelser inför upphandling av digitalt verktyg och förberedelser kring kommunernas mottagningskapacitet har påbörjats.

Företagsklimat

Projektet "Stärkt företagsklimat i Skaraborg" vars uppgift har varit att stödja Skaraborgs 15 kommuner i arbetet med att förbättra företagsklimatet. Insatserna i projektet har varit till att skapa hållbara strukturer för kommunerna och i därigenom goda förutsättningar för företagen. Projektet har pågått under fyra år och avslutades i december 2021.

Projektet har haft sex behovsområden som styrt inriktningen för de aktiviteter som genomförts, nämligen kompetens, kommunikation, digitalisering, upphandling, e-tjänster och samverkan. Sammantaget visar projektutvärderingen att projektet har gjort väsentlig skillnad för kommunernas arbete inom flera områden med att stärka företagsklimatet. Trenden är också positiv för Skaraborgs företagsklimat enligt Svenskt Näringslivs företagsklimatenkät. Majoriteten av Skaraborgs kommuner har förbättrat sitt företagsklimat/ranking under projektperioden.

Besöksnäring utveckling

En bransch som har drabbats hårt av pandemin. Stora utmaningar när antalet utländska besökare minskade kraftigt, färre restaurangbesök, inställda konferenser och minskade hotellbeläggningar. Många som har varit verksamma inom branschen har under pandemin pga arbetsbrist valt att gå till andra arbeten eller att studera. En stor brist av personal med rätt utbildning saknas, till exempel kockar och serveringspersonal.

Dock har besöksnäringen på landsbygden klarat sig något bättre än storstäderna och många har valt att semestra inom Sverige för att upptäcka natur- och kulturupplevelser.

Sommaren 2021 var besöksmässigt god för många områden i Skaraborg. Den nya virusvariant som kom under vintern slog återigen hårt mot besöksnäringen, där många julbord och företagsevent har bokats av samt konferenser ställs in eller istället genomförs digitalt.

Next Skövde och Destinationsbolaget Läckö-Kinneulle har fått ett långsiktigt uppdrag i fyra år att driva och utveckla den samverkansplattform för besöksnäringen i Skaraborg som byggts upp för att marknadsföra Skaraborg. Visit Skaraborg har framgångsrikt arbetat med gemensamt bemötande, digital utveckling och produktutveckling tillsammans med Skaraborgs turistorganisationer. Under året har ett flertal nya produkter/paket lanseras för att öka antalet besökare till Skaraborg och nya tekniska plattformar har utvecklats.

Hållbarhetsklivet, som är utvecklat av Turistrådet Västsverige AB, är Västsveriges samlade initiativ för en hållbar besöksnäring. Offentliga och privata aktörer bjuds in till att ansluta sig till Hållbarhetsklivet. Från Skaraborg

finns totalt 460 Sverige-Norden- Världen företag, 87 av dessa företag är anslutna till Hållbarhetsklivet. Vidare är nio kommuner i Skaraborg anslutna till Hållbarhetsklivet och fyra kommuner är anslutna via sina destinationsbolag.

Platåbergens Geopark har skickat in en ansökan få status som Sveriges första Unesco Globala Geopark. UNESCO:s utvärdering av Geoparken genomfördes under hösten och utvärderarna rekommenderar bifall till ansökan som kommer att behandlas under våren 2022.

Gröna näringar

Agroväst har under 2021 blivit tilldelade "ECEI Silver label" av ESCA (European Secretariat for Cluster Analysis), som ett bevis på att de håller en hög kvalitet och har en hållbar utveckling som klusterorganisation. Samverkansinitiativen Gröna möten och SmartAgri utvecklas relativt väl trots pandemin. Gröna möten har under 2021 arrangerat mer än 40 seminarier i Västra Götaland och Halland, med närmare 2000 deltagare. SmartAgri har under året startat upp ett tiotal nya samarbeten med agroteknikföretag, som får stöd i sin produkt- och tjänsteutveckling, samt finansiering. Inom projektet SmartAgri finns en affärscoach placerad på Science Park Skövde som stöd för små och medelstora IT- och teknikföretag i Västsverige som utvecklar och levererar lösningar direkt eller som del i andras lösningar till kundgruppen lantbruk och livsmedelsproduktion.

Exempel på nya samverkansinitiativ som startat upp hos Agroväst under 2021 är:

- *Interreg ÖKS-projektet "Steg mot ett mer klimatneutralt lantbruk"*, som bland annat ska stärka naturbruksskolornas roll som

förändringsledare i omställningen till ett mer klimatneutralt lantbruk.

- *Leaderprojektet "Biogas Västra Skaraborg"*, som ska utarbeta ett beslutsunderlag för en etablering av en eller flera lantbrukarägda biogasanläggningar i västra Skaraborg.

- *Forsknings- och innovationsprogrammet "Mark- och vattenvård"*, som arena för aktörer inom branschen med intresse för markbördighet och vattenfrågor.

- *Centrumbildningen SustAinimal*, som ska identifiera och utveckla djurens roll i framtidens svenska livsmedelssystem

- *Innovationsprojektet "Germination box"*, som ska utveckla och testa ett system som bedömer gröningsegenskaper hos spannmålskärnor.

- *Projektet "Framtid Trädgård"*, som ska sprida relevanta resultat från utländsk forskning och praktiska försök inom grönsaksodling.

Initiativ har tagits under hösten tillsammans med Sveriges Lantbruksuniversitet för att se på olika möjligheter att stärka gröna näringar genom en innovationsnod i Skaraborg.

Tillverkande industri, IDC och ASSAR

Industriföretagen i regionen har varit påverkade av situationen med pandemin. Dock har många företag återhämtat sig inom tillverkningsindustrin och har haft en god utveckling, trots råvarubrist, containerbrist och långa leveranstider. Arbetslösheten som ökade kraftigt första året av pandemin (2020) har sjunkit under 2021 och bristen på nyckelkompetens är påtaglig. Flera av Skaraborgs kommuner hade vid årsskiftet en arbetslöshet under 5 %.

IDC har genom sin verksamhet/projekt arbetat med 276 förbättringsarbeten på små och

medelstora företag för att stärka deras konkurrenskraft. Genom IDC identifierar industriföretagens behov och matchar dem med väl valda resurser och insatser för utveckling. De driver flera projekt t ex "Catalyst", för smart och hållbar produktion som ska ge företagen ökat ansvarstagande för framtiden genom omställning till en mer cirkulär ekonomi och mer hållbara produkter inom industrin.

ASSAR Industrial Innovation Arena är mötesplatsen för framtidens industri, dit företagen söker sig. Det är en plattform för framgångsrikt kunskapsutbyte med nationella och internationella företag, kunskapsnoder och institut. Många av företagen i ASSAR, och i övriga projekt hos IDC, har under året fokuserat på nyutveckling av produkter, digitala utbildningar, investerat i sin produktion för en större automatiseringsgrad och effektivare flöden och sökt olika finansieringsstöd för utveckling och forskningssamarbeten.

Innovationsstödsystemet och nyföretagandet

Science Park Skövde har i sin Inkubator ett uppdrag att generera fler tillväxtbolag som säljer globalt och skapar kvalificerade arbetstillfällen lokalt. Under 2021 har totalt 54 företag/138 individer varit inne i någon av inkubationsfaserna. Av dessa var 17 företag nya för året. 5 AB har gjort positiv exit från inkubation. Investeringar i bolagen har totalt varit 19 MSEK.

Connect Väst har genom sina olika processer hjälpt 31 företag i Skaraborg med sin tillväxtresa. En kraftig ökning av antalet företag mot föregående år.

NyföretagarCentrum har haft en kraftig ökning

av rådgivningar och antalet nya företag i jämförelse med föregående år. Enligt siffror från Bisnis Analys har 1 943 st nya företag registreras i Skaraborg. En ökning med 12 % mot föregående år.

Företagsakuten, är en tjänst som har erbjudits till företagen under pandemin, har genomförts i Nyföretagarcentrums regi.

Delregionala utvecklingsmedel (DRUM)

Under 2021 antogs överenskommelse om delregionala utvecklingsmedel och samverkan Västra Götalandsregionen och Skaraborgs Kommunalförbund 2021–2024.

Överenskommelsen fastställer vad som är syftet med de delregionala utvecklingsmedlen, vad de ska bidra till att åstadkomma samt vilket ansvar som vilar på respektive part i arbetet runt medlen. Regionutvecklingsnämnden, kulturnämnden och miljönämnden avsätter delregionala utvecklingsmedel som motfinansieras med motsvarande andel kommunala medel enligt medfinansieringsprincipen 50/50 på totalen. Under året beviljades nio projekt och två fick avslag av de projekt som kom vidare till beslut.

Framtid

Business Region Skaraborg har fokus på att marknadsföra Skaraborg och öka antalet etableringar samt fortsätta arbetet med utlandsägda bolag i Skaraborg.

En ny affärsplan tas fram med fokus på Skaraborgs intressen och beskriver BRS fokusområden de kommande åren. Skaraborg har goda förutsättningar att ta emot fler etableringar genom god samhällsplanering.

Under året kommer Inflyttarservice lansera en

plattform för att attrahera nyckelkompetens till Skaraborg. Den tillverkande industrin står inför ett antal utmaningar, men också stora möjligheter. Flera branscher är under omställning/transformation och nya behov uppstår som kräver anpassningsförmåga, innovationsförmåga, och nya cirkulära affärsmodeller.

Fortsatta satsningar för att utveckla företagsklimatet och underlätta företagandet i Skaraborg. Marknadsföra Skaraborg och kvalitetssäkra besöksmålet tillsammans med näringen på ett hållbart sätt. Genomföra insatser för att stärka kompetensförsörjningen inom branschen.

Globala Geoparksnätverkets styrelse rekommenderar att Platåbergens Geopark blir godkända som Sveriges första Unesco Globala Geopark. Det slutgiltiga, formella godkännandet tas av Unescos Executive Board när de har möte i april. Utmärkelsen stärker platåbergslandskapet som internationell destination och blir ett kraftfullt verktyg i marknadsföringen av området samt stärker stoltheten av att bo och verka i ett världsunikt landskap.

Stärka gröna näringar i Skaraborg genom att undersöka möjligheten till att skapa en nod för innovationer genom att koppla ihop SLU, Science Park Skövde och Högskolan i Skövde. Agroväst arbetar med att forma en European Digital Innovation Hub för svenskt lantbruk, med SmartAgri som regional nod i Västsverige har fortsatt, och en ansökan ska skickas in till EU-kommissionen i februari 2022.

En delregional utvecklingsstrategi Skaraborg 2030 ska tas fram som beskriver hur Skaraborg ska arbeta strategiskt framåt på ett långsiktigt

och målinriktat sätt. Utvecklingsstrategin pekar ut riktningen för vårt gemensamma arbete för Skaraborgs utveckling.

Kompetensförsörjning

Viktiga händelser under året

Kompetensforum och stärkt kompetensberedskap

Det ökade trycket kring företagsetableringar i Skaraborg, pågående expansioner i näringslivet samt slutsatser från projektet Samverkansmodell för kompetensförsörjning pekade på behovet av en stärkt struktur för kompetensförsörjning. En utvecklad struktur behöver ha kapacitet att matcha kompetensbehoven – i volym, innehåll och flexibilitet. Dialog vid Rådslaget i oktober blev därför startskottet på ett utvecklingsarbete i förbundet som ledde till beslut vid direktionmötet i december att tillskapa ett Kompetensnav i Skaraborg. Arbetet som sker i dialog med VGR, kommunerna samt parterna i Kompetensforum fortsätter under 2022 då en ansökan om finansiering kommer lämnas in under mars till Regionala utvecklingsnämnden.

Kompetensforums arbete knöts närmare Business Region Skaraborg som vid varje sammankomst rapporterar nuläge och aktuella behov, detta är av största vikt utifrån den kompetensberedskap som behöver stärkas och utvecklas genom forumets parter och nätverk. Den första årliga Kompetensanalysen färdigställdes och kan sammanfattas i tre kompetensutmaningar som tydliga gemensamma nämnare i samtliga kartlagda branscher, nämligen:

- Rätt utbildning för nya tider* (vikten av kompetensomställning i arbetslivet och flexibelt utbildningssystem)
- Matchning - utbud och efterfrågan* (vikten av användbara kompetenskartläggningar samt målgruppsperspektiv, t.ex arbetskraftsreserven)
- Roller och ansvarsfördelning* (vikten av samverkan, struktur och genomförandekraft)

Dessa områden kommer vara riktninggivande för insatser framåt och följas upp genom Kompetensforums årshjul.

Förstudien kring fördjupad samverkan mellan Högskolan i Skövde och kommunerna via kommunalförbundet avslutades under våren. Styrgruppen för avsiktsförklaringen mellan organisationerna beslutade att gå vidare med ett gemensamt genomförandeprojekt. De två utvalda spåren att vidareutveckla är Ökad övergång till högre studier samt Livslångt lärande. Beslut om genomförande tas under 2022.

Kompetensförsörjning i Besöksnäring och tillverkande industri

Pandemin medförde utmaningar för besöksnäringens olika delar men även i kommunernas kostenheter. Efter dialog mellan Arbetsförmedlingen och kommundirektörerna

kring den akuta bristen på kockar, serveringspersonal samt receptionister återupptogs arbetet i Besöksnäringensbranschrådet.

En särskild arbetsgrupp undersöker möjligheter att anställa personer ur arbetskraftsreserven då företagen prioriterat detta område.

Projektet Fenixz som sker i samarbete med Fyrbodals kommunalförbund och IDC fokuserar på behovsinventering hos arbetsgivarna inom besöksnäring och tillverkande industri för att erbjuda riktade utbildningsinsatser. Dessa påbörjades under hösten och omfattade 85 personer i slutet av året.

Framtid

Uppbyggnad och etablering av Skaraborgs Kompetensnav. Genom satsningen kommer metoder utarbetas för kvalitetssäkrad behovsinventering som leder till kompetensinsatser för anställda, med industrin som första pilot.

Utbildningssystemet kommer parallellt vidareutveckla sin förmåga att svara upp mot behov på ett mer effektivt sätt. Utgångspunkten är att stärka Skaraborgs kompetensförsörjning genom strategisk påverkan och nya arbetssätt.

Ansökan för genomförandeprojektet mellan Högskolan och Skaraborgs Kommunalförbund arbetas fram under våren 2022 och lämnas för beslut i Regionala utvecklingsnämnden i slutet av april. Arbetet kommer docka in i övriga pågående insatser såsom Teknik College, Kompetensnavet, ASSAR och WISER (högskolans projekt där företag varit med och tagit fram utbildningar som vänder sig till yrkesarbetande inom industrin)

Kultur

Viktiga händelser under året

Under 2021 inom fokusområde kultur har ett strategiskt arbete fortsatt för att ta fram större möjligheter till samverkan och utveckling för och med Skaraborgs kommuner.

Skaraborgs kultur- och fritidschefer har tillsammans haft kompetensutvecklingsdagar inom vandringsleder, den öppna ungdomsverksamheten och gestaltad livsmiljö.

Flera gemensamma dialoger med kommunala kulturpolitiker har genomförts, några tillsammans med regionala politiker.

Syftet har varit att få gemensam kunskapsbas och erfarenhetsutbyte.

Arbetet med att ta fram en Kulturplan för Skaraborg har fortlöpt och dialoger med olika parter och aktörer har ägt rum, t.ex. Leaderområdena, olika nätverk, VGR och med vår Direktion.

I november 2021 beslutade Direktionen att anta förslaget om att inrätta en tjänst, Projekt- och finansieringskoordinator, vars syfte är att

samordna och stödja medlemskommuner och olika aktörer i ansökningsprocesser till externa finansierare som t.ex. nationella myndigheter eller EU:s strukturfonder. Tjänsten finansieras av DRUM-medlen på Skaraborgs Kommunalförbund och kommer ha en testperiod fram till 2024.

I slutet av året fick Skaraborgs Kommunalförbund ett extra tillskott från Kulturnämnden på 350 000 kr. Medlen ska gå till att stödja medlemskommunerna i deras kommunikationsarbete kring vandringsleder nära kulturarvsplatser.

Framtid

Under 2022 kommer fokus läggas på att ta fram och besluta om en Kulturplan för Skaraborg. Hantering och handläggning av projektansökningar och DRUM-medel kommer fortsättas ses över och effektiviseras och förbättras.

Tjänsten som Projekt- och finansieringskoordinator ska tillsättas.

Hållbar Samhällsutveckling

Viktiga händelser under året

Under slutet 2021 fick vi remissversioner på infrastrukturplanerna 2022-2033. För den Nationella planen konstaterades att reinvesteringen på Kinnekullebanan tagits bort. Detta har lett till ett antal aktiviteter för att få tillbaka reinvesteringen i den slutversionen. Västra stambanan, och fyra spår Göteborg-Alingsås, fanns inte heller med i remissversionen. Även här planeras ett antal aktiviteter för att få in sträckan i planen. Bägge järnvägssträckorna finns med i det yttrande Västra Götalandsregionen tar fram över den Nationella planen.

För den Regionala planen har Skaraborg tagit fram ett gemensamt remissyttrande.

Övergripande inriktning handlar om att stärka kopplingen mellan östra och västra Skaraborg, för ett gemensamt LA-område. Vi pekar också på överflyttning av gods ifrån väg, till järnväg och sjöfart, och infrastrukturen som behövs kring detta. Arbetet bedrivs inom ramen för infrastrukturnätverket med kommunernas tjänstepersoner Skaraborg.

Framöver kommer energiförsörjning och elektromobilitet vara viktiga parametrar i framtidens transportsystem.

För kollektivtrafiken har 2021 präglats av ett förberedande arbete inför bussupphandling 2024 i Skaraborg. Samtidigt har Coronapandemin fortsatt att spåda på intäktsbortfallet även under 2021. Inför 2024 aviseras det därför neddragningar i kollektivtrafikutbudet med buss i Skaraborg, framförallt i glesare geografier. Vi ser med oro på hur tillgänglig-heten för exempelvis gymnasieelever i Skaraborg riskerar att försämrars. Samtidigt har arbetet fortsatt för att på sikt förbättra mobiliteten för boende i de glesare geo-grafierna. Arbetet behöver ta ny fart efter Corona, med både testning och framtida strukturpåverkan, och arbetet behöver ske tillsammans med övriga Västra Götaland och Västtrafik.

Framtid

Framöver behöver vi hitta mobilitetslösningar - både lokalt drivna, kommersiella och offentliga (kollektivtrafik) - där de olika lösningarna ska samverka och bidra till en transporteffektiv tillgänglighet.

Kunskapsutveckling

Viktiga händelser under året

Politiska uppdrag – dimensionering och obehöriga elever

Två uppdrag har getts till skolcheferna från Direktionen. Det ena uppdraget är att se över förutsättningarna för en större samverkan kring planering och dimensionering av gymnasieutbildningarna (2020). Det andra uppdraget är utifrån tilläggsuppdraget ”att arbeta för att stärka möjligheterna för obehöriga elever och arbeta för att öka genomströmningen på introduktionsprogrammen” (2019). Kring båda uppdragen har utsetts styrgrupper bestående av skolchefer och förbundets personal. Arbetet fortgår och presidiet för direktionen /direktionen har delgetts information vid några tillfällen.

Teknikcollege

Teknikcollege Skaraborg kan se tillbaka på ytterligare ett annorlunda år. Många aktiviteter fick ställas in. Det vi lärt oss av förra året kunde vi dock dra nytta av nu, och teknikeventet ”Möjligheternas Värld” genomfördes istället helt

digitalt. Balthazar Science center såg till att bygga upp en studio att sända ifrån och responsen från skolorna var mycket positiv. Runt 1300 elever besökte eventet detta år och kommuner som inte deltagit tidigare hade nu möjlighet att göra detta.

Samarbete med Högskolan i Skövde försätter men på grund av restriktioner har inga aktiviteter kunnat genomföras än.

I början av februari fick vi positivt besked från granskningskommittén att svetsutbildning lärling via Vuxenutbildningen i Skövde fått sin certifiering godkänd. Nu är två vuxenutbildningar i Skaraborg certifierade inom Teknikcollege.

Vård och omsorgscollege

Arbetet med de nya kursplanerna har under året fortsatt och gett bra resultat. Den kommer även under 2022 finnas kvar för att utbyta erfarenheter. 2023 är det dags för återcertifiering och redan nu har arbetet startats genom att bilda arbetsgrupper ute bland de lokala styrgrupperna.

Utbildningskonceptet Trygghet och Studiero

Utbildningskonceptet Trygghet och Studiero är en av flera satsningar, som görs i Skaraborg med syfte att främja fullföljda studier. Åtta kommuner (Götene, Karlsborg, Skara, Lidköping, Skövde, Tibro, Tidaholm och Töreboda) har tillsammans med Naturbruksförvaltningen, VGR, deltagit aktivt i satsningen under 2021.

Fullföljda studier Skaraborg 2.0

Projektet har resulterat i att Skaraborg är redo för att ta nästa steg i arbetet med fullföljda

studier och därmed har goda förutsättningar att arbeta utifrån Kraftsamling Fullföljda studier i RUS:en. Under året med detta ”bryggprojekt” har dialoger med drygt 500 personer som på olika sätt arbetar inom utbildning eller på andra sätt möter barn och unga i sitt dagliga arbete. Under dialogerna har både goda exempel och arbetssätt som gynnar fullföljda studier samt upplevda utmaningar för detsamma samlats in. Utmaningarna har sedan kategoriserats för att kunna planera för det vidare arbetet.

Under året har också en interaktiv karta med goda exempel på arbetssätt och utvecklingsarbeten i Skaraborgs kommuner tagits fram. Kartan finns på Utbildning Skaraborgs hemsida.

Två webbsända seminarier har erbjudits under hösten. Med innehåll från ett gott exempel samt kunskaper kring bland annat jämlikhet, jämställdhet och normer.

Kunskapsnod Skaraborg

I december kom beslutet från RUN att vi kan finansiera ett kunskapsnod i Skaraborg 2022-2024. I samverkan med VGR och övriga kommunalförbund mobiliserar vi nu för den regionala kraftsamlingen.

IMprove

Under 2021 har IMproves sista projektår startats upp, efter ett års förlängning. Lidköpings kommun avslutade sin medverkan som projektverkstad efter ordinarie projekttid. Kvar i arbetet är Skövde kommun, Mariestads kommun samt Skaraborgs Kommunalförbunds delprojekt gällande övergångar/överlämningar. Kommunalförbundets egna delprojekt, där en metod för överlämningar mellan årskurs 9 och Introduktionsprogrammen under året har fått

genomslag och intresse både lokalt, regionalt och nationellt.

En arbetsgrupp, där 13 av 15 av Skaraborgs kommuner finns representerade har arbetat fram överlämningsrutiner som kommer att användas inom hela Skaraborg.

Kombinationsutbildningar SFI

Projektet Kombinationsutbildningar SFI ägs av Skolverket och drivs av Skaraborg för hela Västra Götalands räkning. Projektet arbetar med att finna framgångsrika arbetssätt och metoder för att integrera undervisning i SFI med en yrkesutbildning för vuxna.

Under första delen av projektet gjordes en kvantitativ kartläggning om vilka Kombinationsutbildningar som bedrivs och vilka utmaningar respektive framgångsfaktorer man ser i arbetet med dessa. Under hösten gjordes kvalitativ kartläggning av utbildningarna kring organisation, samverkan mellan kommuner och hur samverkan med bransch och arbetslivet fungerar m.m.

Under hösten arrangerades en digital föreläsning och workshop med Karin Sandwall och Lisa Gannå från NC Nationellt centrum för svenska som andraspråk. Skolchefer, rektorer och verksamhetschefer inom Vuxenutbildning i hela VGR bjöds in. Projektet presenterades vid en digital länsstudiedag i Skaraborg för Vuxenutbildningen.

Framtid

Styrgrupperna arbetar vidare utifrån de politiska uppdragen kring dimensionering och obehöriga elever.

Nätverksstrukturen i Utbildning Skaraborg gynnar samverkan och vi kan se att det är en bra grund för samordnade insatser. Strukturen är en

förutsättning för att dialog som leder till handling och tillgodoser kompetensförsörjningen på ett funktionellt sätt.

Kunskapsnod Skaraborg har startat upp arbetet som ska pågå 2022-2024. Prioriteringar och arbetsgång fastställs under våren.

Utbildningskoncept Trygghet och studiero är nu en del av arbetet inom Kunskapsnod Skaraborg. En konferens ska arrangeras hösten 2022 med syfte att sprida resultat från deltagande kommuner och verksamheter.

Projektet Kombinationsutbildningar SFI som ägs av Skolverket och som Skaraborg driver för hela Västra Götalands räkning, förlängs ett år.

Välfärdsutveckling

Viktiga händelser under året

Revidering av Hälso- och sjukvårdsavtal med tillhörande underavtal och överenskommelser inför ny avtalsperiod - förslag har varit på remiss under hösten 2021. En särskild arbetsgrupp som representerat Skaraborgs 15 kommuner har utarbetat underlag som stöd för kommunerna i

remisshanteringen. Förslag till beslut presenteras i inledningen av 2022.

Färdplan Nära vård - remiss har varit ute under hösten och förslag till beslut presenteras i inledningen av 2022. Färdplanen identifierar de områden som särskilt prioriteras och där en kraftsamling behöver ske. Detta innebär förändrade arbetssätt, utvecklad samverkanskultur och ökad tillit mellan huvudmännen.

Primärvårdsuppdraget - pågående arbete för att beskriva parternas primärvårdsuppdrag (kommunerna respektive VGR) och gemensamma behov av utveckling i och med en ny skrivning av primärvårdsuppdraget i Hälso- och sjukvårdslagen 1 juli 2021. Förslag till beslut förväntas presenteras i inledningen av 2022. Översyn av lednings- och samverkansstrukturen på länsgemensam vårdsamverkansnivå har påbörjats och förväntas fortgå under 2022.

Riktlinje för Samordnad Individuell Plan (SIP) i relation till riktlinje för Patientkontrakt- Riktlinjerna bygger på en individuell plan men riktlinjen för Patientkontrakt, gäller enbart inom VGR. Båda riktlinjerna överlappar idag varandra. Ett arbete har inletts för att förtydliga när och hur SIP och Patientkontrakt ska användas.

Pandemihantering - upparbetade struktur så som vaccinsamordning och egentester har förvaltats, utvecklats och avvecklats utifrån behov.

Välfärdsteknik i samverkan- ett beslutsunderlag har arbetats fram som beskriver om och i så fall hur ett enhetligt definierat sortiment av digitala hjälpmedel kan tillhandahållas till invånarna i Västra Götaland, de 49 kommunerna, Västra

Götalandsregionen och de privata vårdgivarna via Hjälpmedelscentralen. Underlaget går ut på remiss våren 2022.

Inriktningsdokument familjecentraler- ett arbete har initierats för att tydliggöra uppdrag och förväntningar, skapa likvärdigt innehåll och kvalitetssäkra verksamheter.

Länsgemensam medicinsk riktlinje för tillämpning av nationellt vårdprogram för palliativ vård.

Förslag på riktlinje för omhändertagande av avlidna- syftet är att tydliggöra ansvars- och kostnadsfördelning för att uppnå en jämlik verksamhet inom Västra Götalands län.

Länsgemensamt ramavtal avseende verksamhetsförlagd utbildning för studerande inom akademiska vårdutbildningar på grundnivå och avancerad nivå har beslutats och antagits av samtliga parter.

Uppdragshandling avseende framtagande av förslag för länsgemensam organisation för kompetensutveckling fastställd av VästKom:s Ledningsråd. Utgångspunkt i såväl nationella yrkesresor som gemensam kompetensutveckling med VGR avseende hälso- och sjukvård.

Viktiga övergripande händelser i Skaraborg under året

Beslut i Socialchefsnätverket avseende omhändertagande och prioriteringar av statliga medel Nära vård- 10 % av medel tilldelade Skaraborgs kommuner har överlåtits till Skaraborgs Kommunalförbund för att möjliggöra ett samordnat, offensivt och stödjande arbete med god och nära vård. Detta

syftar till att omfatta två heltidsanställningar om 100 % varav en anställning verkar för att samordnat och på övergripande nivå stödja kommunernas arbete med omställningen till en god och nära vård delregionalt, regionalt och nationellt. Vidare finansieras utvecklingsledare om 50% med uppgift att stödja omställningen till den nära vården med fokus på äldre samt 50 % som utgör processtöd i organisationen för sammanhållna vård och omsorg (SHVO) där främst processer för in- och utskrivning från slutna hälso- och sjukvård med tillhörande strukturer för SIP omhändertas.

Projekt "Vårdens medarbetare" har fullföljts och slutrapport presenterades vid årsskiftet 21/22. Syftet med projektet har varit att stödja och samordna kommunernas behov av kompetensutveckling och kompetensförsörjning särskilt riktat på legitimerad personal.

Gemensam praktisk digital utbildning innehållande fem utbildningstillfällen avseende Individbaserat Systematisk Uppföljningsarbete (ISU) riktad till medarbetare inom Valfärdsektorn i Skaraborg har påbörjats och kommer slutföras under 2022. Ca ett 60-tal deltagande från nästan samtliga kommuner i Skaraborg.

Socialchefs nätverket har fastställt inriktningsdokument avseende "Digitalt först" i syfte att alltid beakta digitala lösningar i samband med ställningstagande kring såväl pågående arbeten som nya satsningar. För verkställande av beslutat läns-gemensamt avtal för verksamhetsförlagd utbildning, med tillhörande organisationsstruktur, har Socialchefs-nätverket beslutat samfinansiera en 20% tjänst.

Viktiga händelser målgrupp Barn och Unga

Fortsatt utvecklingsarbete med Yrkesresa Barn- och Unga – både pågående arbete med GR samt ny process med SKR gällande nationell Yrkesresa för barn och unga.

Nätverket har arbetat med att ta fram tydliga strukturer för hur hälsoundersökningar för placerade barn ska genomföras och kunna ske i större omfattning.

Arbete kring att göra barn och unga delaktiga i beslut som rör dem, bland annat via Temagrupp barn och unga.

Föräldraskapsstöd har stått i fokus i vår samverkan med Länsstyrelsen, Skaraborgs enheten – sektor social hållbarhet samt Kunskapsutveckling på Skaraborgs Kommunalförbund.

Kartläggning av föräldraskapsstödsprogram är genomförd och presenterad för de lokala partssamverkansgrupperna tillsammans med ett arbetsmaterial för fortsatt dialog på lokal nivå. Arbete pågår med att presentera resultatet via en interaktiv Skaraborgskarta.

Fortsatt arbete med de processer som är kopplade till Handlingsplan psykisk hälsa och då särskilt fortsatt implementering av överenskommelsen Samverkan för barn och ungas hälsa, SIP-riktlinjen, tidiga insatser samt föräldraskapsstöd under barnets hela uppväxt. Anställning av koordinator Barn och unga har förlängts 2022 ut med fokus på att vara ett stöd till arbetet som ska ske i de lokala Partsam-verkansgrupperna.

Förstudie integrerade verksamheter har genomförts tillsammans med Samverkansgrupp Vuxna psykisk hälsa/missbruk/beroende, förslag kring fortsatt arbete kommer presenteras för Vårdsamverkans styrgrupp i början av 2022.

Årlig Partssamverkanskonferens har genomförts för all personal i verksamheter som möter barn och unga. Ca 140 personer deltog och fokus var information om Vårdsamverkan, föräldraskapsstöd samt risk- och skyddsfaktorer som grund i arbetet att skapa goda uppväxtvillkor.

Arbete med strategisk plan inom Vårdsamverkan Skaraborg samt omställning till nära vård för barn och unga.

Uppstart av projekt ”Tidig upptäckt – tidiga insatser” för barn med utvecklingsrelaterade funktionsavvikelser.

Viktiga händelser målgrupp

Funktionsnedsättning

Extra fokus har gjorts på kompetensutveckling genom tjänsteköp på 20%. En kartläggning av kompetensutvecklingsbehov i Skaraborg görs och ska resultera i dialog om samverkan mellan kommuner och med utbildningsanordnare. Arbetet har också bidragit till att HR i Skaraborg tar med AID-koder inom funktionshinderområdet i sin kompetenskartläggning och kompetensförsörjningsplan.

Dialog sker med kontinuitet i syfte att förbättra samverkan med psykiatrins psykosavdelning. Juridisk handledning för LSS-handläggare har genomförts även 2021 och har fungerat väl även genom digitala möten. 14 kommuner deltar. Resultatet är ökad rättssäkerhet i myndighets-

utövning och, enligt bedömning från deltagarna, ekonomisk besparing.

Fokus digitalisering/välfärdsteknik med bland annat besök av modellkommun Grästorp, Adam Krantz, forskare samt dialog kring filmer SKR om förändringsledning.

Viktiga händelser målgrupp Psykisk hälsa vuxna, missbruk/beroende

Samverkansdialog med psykiatrin har resulterat i en mängd åtgärdsförslag som antagits av båda parter ledningar.

Förstudie om integrerade arbetssätt/verksamheter för personer med samsjuklighet i Skaraborg.

Revidering av delregional rutin för LVM.

Revidering av delregional rutin för kostnadsfördelning vid placering utanför hemmet.

Framtagande av delregional handlingsplan för suicidprevention (vuxna).

Digitala seminarier om att Våga Fråga (suicidprevention) riktade till allmänhet och anställda har genomförts. Ca 220 deltagande vid fem tillfällen.

Samordning av kommunernas arbete med att ta fram förvaltningsövergripande system och handlingsplaner för suicidprevention.

Trepartskonferens har genomförts fysiskt där temat varit samverkan i komplexitet utifrån pågående utvecklingsarbete i Skaraborg inom ramen för Handlingsplan Psykisk Hälsa. På

grund av restriktioner kopplade till pandemin medverkade ca ett 70-tal personer.

Viktiga händelser målgrupp Äldre

Nätverken har till stor utsträckning behövt sätta planerat utvecklingsarbete åt sidan för att fokusera på pandemin.

Regelbundet under hela året har kommunerna tillsammans med både primärvård och sjukhus i Skaraborg genomfört dialogmöten för att möta behovet av korttidsplatser och samverka kring patienter med covid-19.

Uppföljningar av säker in- och utskrivning utifrån lagändringen 2018 och pågående/fortsatt implementering

Äldrenätverket har identifierat ett gemensamt behov av satsningar på handledning för biståndsbedömare inom Socialtjänstlagen (SoL). Genom förbundets regi är detta verkställt och under hösten har 4 hand-ledningsdagar genomförts där sammanlagt 50 personer deltagit.

Deltagit i framtagande av länsgemensamma dokument.

Kompetensförsörjning av omvårdnadspersonal är en stor och levande fråga där ett fördjupat samarbete med Vård- och omsorgscollege initierats.

Erfarenhetsutbyten har skett bl.a. kring äldreomsorgslyftet och projekt kring arbetstid. Ny form för arbetet inom närsjukvårdsteam har påbörjats. Fokus på samordning och implementering i hela Skaraborg. Teamet utför medicinska åtgärder och omvårdnadsinsatser under kortare period eller som enstaka insats.

Tillgången av läkare i de mobila hemsjukvårdsläkarteamen är varierande mellan kommunerna vilket därför varit en återkommande prioriterad fråga som kommer att fortsätta att följas upp genom samverkan mellan kommunerna och primärvården. Syftet är att begränsa behovet av oplanerade besök och inläggning på sjukhus.

Ny rutin kring direktinläggning på sjukhus har prövats. Rutinen har tagits fram i samverkan och är främst för individer med kommunal hälso- och sjukvård. Arbetssättet har inte kunnat utvärderats som tänkt pga. att pandemin påverkat möjlighet att prova rutinen ordentligt.

En genomlysning har genomförts av den medicinska vårdplan som är framtagen i samverkan i Skaraborg. Dokumentet innehåller en individuell vårdplan vilken ska ge vägledning för rätt bedömning när en försämring i personens hälsotillstånd inträffar. En ny version är under framtagande.

Beslutsstödet BViS är implementerat i de flesta kommuner sedan tidigare men användningen är fortsatt låg trots information och utbildningsinsatser i slutet av föregående år. Samverkansgruppen har även fortsättningsvis BViS som en prioriterad fråga med målet bättre följsamhet.

Framtid

Den demografiska utvecklingen har sedan många år nämnts som stora utmaningar inom Vårdssektorn. Samverkan och samordning är viktiga hörnstenar för att klara kommande utmaningar. Detta gäller såväl nationella, regionala som lokala plattformar.

Utveckling av Nära Vård med primärvården som nav, syftar till att invånare ska få en god, nära och samordnad vård och omsorg där den enskilde har en stor delaktighet. För att utveckla den nära vården kommer stort fokus framledes ligga på samverkan inom primärvården där såväl kommun som regionen utgör huvudman, som med specialistvården. Genom det länsgemensamma "Primärvårdsuppdraget" har olika utvecklingsområden identifierats vilka ska omhändertas.

Strukturerna för kunskapsstyrning är komplicerade och föränderliga. För att förstå komplexiteten behövs stöd, styrning och förfining av processer. Ett fortsatt arbete kommer ske med gemensamma utbildningar som bidrar till gemensam kunskap, och då även tillsammans med andra huvudmän som har i uppdrag att verkställa välfärdsuppdraget. En pilot av en nationell modell för att lyfta lokala behov kommer genomföras under 2022. Vidare ska en utveckling av nationella kvalitetsregister och brukarundersökningar ske.

Nationella yrkesresor inom funktionshinder samt missbruksområdet är under framtagande.

Kompetensförsörjning inom välfärdsområdet är en påtaglig verksamhetsfråga. Gemensamma ansträngningar sker för att attrahera, utveckla och behålla personal inom fler områden för såväl grundutbildad som personal med akademisk utbildning. För att klara utmaningarna måste en bred samverkan och prioritering ske av alla inblandade aktörer.

Hållbar socialtjänst – En ny socialtjänstlag (SOU 2020:47) förväntas träda i kraft i januari 2023. Lagförslaget handlar om förebyggande och lätt

tillgänglig socialtjänst, övergripande planering och planering av insatser, kunskapsbaserad socialtjänst och möjligheten att tillhandahålla insatser utan föregående behovsprövning. Den nya lagen kommer innebära omställning av arbetssätt i kommunerna.

Utifrån den nationella överenskommelsen för psykisk hälsa skapas förutsättningar för ett långsiktigt arbete och ett gemensamt ansvarstagande. Särskilt fokus ligger på samsjuklighet/ integrerat arbetssätt, suicidprevention, barn och ungas hälsa, Samordnad Individuell Plan (SIP) och samverkanskompetens.

Social hållbarhet/ folkhälsa

I Skaraborg är samverkan rörande folkhälsa väl utvecklad mellan kommunerna och regionen genom att ett avtal är tecknat mellan Östra hälso- och sjukvårdsnämnden och var och en av kommunerna. Med syfte att utveckla och formalisera samverkan har Östra hälso- och sjukvårdsnämnden och Skaraborgs Kommunalförbund sedan 2017 arbetet i en gemensam modell för samverkan kring sociala hållbarhets- /folkhälsofrågor. Modellen innebär

ett arbetssätt med en kraftfull och långsiktig samverkan inom fyra kraftsamlingsområden:

- *Fullföljda studier* - Utbildningskonceptet
  - *Trygghet och Studiero*
  - *Psykisk hälsa* – återhämtningsförmåga
  - *Åldrande med livskvalitet* – minska ofrivillig ensamhet bland personer 65 +
  - *Friska barn i Skaraborg* – ohälsosam viktutveckling bland barn går att förebygga
- Resultat från arbetet sprids till alla kommuner i Skaraborg. De fyra kraftsamlade områdena är fortfarande högst relevanta och aktuella.

Utveckling av samverkan

Covid-19-pandemin har förändrat förutsättningarna för folkhälsan och folkhälsoarbetet. Såväl den psykiska som den fysiska hälsan påverkas av förändrade livsvillkor och levnadsförhållanden till följd av pandemin. Hälsoskillnaderna riskerar att öka mellan grupper i befolkningen. De fyra områden som prioriterats i Skaraborg har under 2021 i ännu högre grad blivit viktiga områden att samverka kring. Vissa delar av arbetet har fått skjutas på framtiden men Skaraborgs etablerade samverkan och arbetet med pågående processer har möjliggjort att arbetet har kunnat fortgå. Arbetet har i hög grad och där det varit möjligt ställts om till digitala former, vilket har gett positiva effekter och viktiga lärdomar.

Framtid

Arbetet fortsätter för att utveckla samverkan kring social hållbarhet/ folkhälsa mellan Östra hälso- och sjukvårdsnämnden och Skaraborgs kommunalförbund. Fokus under 2021 kommer vara att fortsätta utvecklingsprocesserna kring de kraftsamlade områdena, fördjupa samverkan med Högskolan i Skövde, vidareutveckla

former för dialog med målgrupper, skapa jämlika förutsättningar för kommuner och verksamheter att delta i arbetet samt vidareutveckla digitala former för bland annat möten och kunskaphöjande insatser.

Fullföljda studier - Utbildningskonceptet Trygghet och Studiero

Utbildningskonceptet Trygghet och Studiero är en av flera satsningar, som görs i Skaraborg med syfte att främja fullföljda studier. Åtta kommuner (Götene, Karlsborg, Skara, Lidköping, Skövde, Tibro, Tidaholm och Töreboda) har tillsammans med Naturbruksförvaltningen, VGR, deltagit aktivt i satsningen under 2021. Den spridningskonferens som var planerad att hållas 2021 har på grund av pandemin skjutits fram till 2022.

Framtid

Tillsammans med deltagande kommuner och verksamheter vidareutvecklas arbetet. En konferens ska arrangeras hösten 2022 med syfte att sprida resultat från deltagande kommuner och verksamheter. Det fortsatta arbetet med utbildningskonceptet är en del av arbetet inom Kunskapsnod Fullföljda studier Skaraborg.

Friska barn i Skaraborg – ohälsosam viktutveckling bland barn går att förebygga

Ett projekt riktat till familjecentralerna i Skaraborg har initierats. Projektet kallas *Mat och rörelse på familjecentral*. Projektet innebär att all personal på familjecentraler utbildas i rörelseförståelse/rörelserikedom och Matkassen – Västra Götalandsregionens koncept för att främja hälsosamma matvanor.

Framtid

År 2023 ska en samhällsutvecklingskonferens med fokus på hälsosamma livsmiljöer arrangeras. Omvärldsbevakning kommer att ske inom området för att ta det bästa till Skaraborg när det gäller hälsosamma livsmiljöer som rörelserikedom och förutsättningar till goda matvanor. Kommunerna i Skaraborg kommer att erbjudas stöd vid dialog med barn och unga kring utemiljöer.

Projektet Mat och rörelse på familjecentral kommer att genomföras.

Webbutbildningen Känsla för mat och prat som riktar sig till kostpersonal och pedagoger kommer att marknadsföras ytterligare.

Psykisk hälsa – återhämtningsförmåga

I samverkan med mödrahälsovårdens och barnhälsovårdens verksamhetschefer samt psykologiprofessor Therése Skoog, Göteborgs Universitet har ett metodstöd tagits fram. Implementering är påbörjad genom piloter i respektive verksamheter. En utvärderingsdesign har tagits fram tillsammans med psykologenheten för mödra-barnhälsovården.

Framtid

Metodmaterial ska färdigställas och ett breddinförande ska ske under året i mödrahälsovårdens, barnhälsovårdens och familjecentralernas verksamheter.

Arbetet ska utvärderas och sammanställas i en rapport under hösten 2022. En spridningskonferens ska arrangeras hösten 2022 alternativt våren 2023.

Åldrande med livskvalitet – minska ofrivillig ensamhet

Under året har fem kommuner genomfört workshops om ofrivillig ensamhet för att intensifiera och utveckla arbetet lokalt. Dialoger med civilsamhället har genomförts med syfte att få en bild av de insatser och aktiviteter som erbjuds av civilsamhällesaktörer i Skaraborg. Samverkan med Högskolan i Skövde, Institutionen för hälsovetenskaper har fördjupats under året. Arbetet inom kraftsamlingsområdet finns sammanfattat i en delrapport för året 2021.

Framtid

Samverkan med Högskolan i Skövde och Västra Götalands bildningsförbund ska fördjupas. I samverkan med Högskolan i Skövde ska en inspirations- och dialogdag arrangeras i maj 2022 med syfte att ta vidare resultatet från genomförda workshops i kommunerna.